

80 LET PGD POLICA

Prostovoljno gasilsko društvo Polica praznuje že svojih jubilejnih 80 let. To ni samo mejnik obstoja, temveč je to tudi mejnik vseskozi aktivnega delovanja. Leta 1925, ko je bilo društvo ustanovljeno, je imelo zgled že v številnih krajih, ki so tako društvo že imeli. Vsi pa so imeli en sam cilj, pomagati ljudem ob požarih. K temu so jih vodile težke izkušnje, saj so požari zahtevali v takratnih razmerah ogromen davek in le organizirana pomoč je omogočala, da je bila lahko ta tudi kolikor toliko učinkovita.

Žal je bilo tudi poliško območje obilno deležno teh naravnih katastrof.

Slovinci smo znani po tem, da v takih ali drugačnih nesrečah, ljudem v stiski radi priskočimo na pomoč. Razdrobljenost naselij območja same Police in njenega širšega območja pa zahteva, da je pomoč lahko uspešna le, če je bila ustrezno organizirana. In prav to je vodilo pobudnike pred 80 leti, da so se zbrali in ustanovili prostovoljno gasilsko društvo Polica, ki bo organizirano lahko pomagalo ljudem tudi na tako razvejanim področju.

Letos se spominjamo njihovih dobrih namenov in uspešnega delovanja tako njih kot tudi njihovih naslednikov ob proslavi 80 letnice aktivnega delovanja.

Organiziranost društva je omogočala, da se je to vključevalo tudi v druge oblike sodelovanja s krajani. Akcije so bile številne, od oskrbe z vodo v sušnih obdobjih iz potokov in dovoz vode s cisterno, sodelovanje pri prometnih nesrečah, poplavih, zimskih ujmah in še kaj.

Društvo nudi svojo infrastrukturo starejšim in najmlajšim, z dejanji odprtih vrat pa preventivno posreduje znanje predvsem najmlajšim.

Prostovoljno gasilsko društvo Polica je svojih 80 letih »previharilo viharje«. Prebrodilo je vse družbene in gospodarsko-politične sisteme, v teh 80 letih jih je bilo veliko, do številnih oblik lokalne uprave. V vsem tem je društvo stalo in obstalo; trdno kot ob sami ustanovitvi in v vsem obdobju delovanja.

Društvo je spadalo pod občino Polica, pod okraj Višnja gora, pod župo Litija, pod Ljubljano in pod Grosuplje v njegovi prvotni in sedanji organizacijski obliki.

Delovanje poliških gasilcev je bilo vedno vezano predvsem na območje fare Polica, ki obsega številne vasi in zaselke.

Danes je društvo v službi kraja z vsem svojih znanjem in infrastrukturo. Z društvom in v društvu so sodelovali in sodelujejo od nadučiteljev in profesorjev, kmetov in uradnikov, župnikov in poklicnih delavcev in vseh ostalih.

Publikacija, ki jo izdajamo ob 80 letnici in jo imate pred seboj, povzema poslovanje društva skozi vso njegovo zgodovino in v nekaj širši obliki. Saj je to prvi podrobnejši pregled društvene aktivnosti skozi vseh 80 let. V publikaciji predstavljamo ob slikovnem gradivu tudi mnenja drugih predstavnikov, ki so povezani z življenjem PGD Polica.

Ob jubileju čestitam vsem za veliko opravljeno delo. Vsem velika zahvala, predvsem tudi tistim, katerih ni več med nami in so postavili pred 80 leti temelje našega društva.

Njihovo delo in delo sedanjih generacij pa bo opredelila kronika kot spomenik sedanjih in bodočim rodovom.

Hvala lepa!

Predsednik PGD Polica
Franc Vrhovec, VGČ I. st.

80. let prostovoljnega gasilstva na Polici

Visoke obletnice pričetka delovanja prostovoljnega gasilstva v občini, so zgovoren dokaz o zavedanju naših prednikov, po pomenu medsebojne pomoči v vsakršnih težavah, ki so od nekdaj pestile prebivalstvo teh krajev. Protipožarna obramba je bila ena prvih samoorganiziranih dejavnosti, ki je s svojim humanim, požrtvovalnim delovanjem med prebivalstvom želo izjemno veliko zaupanje, predvsem pa je spodbujalo medsebojno pomoč in odgovornost.

Skozi vso to dolgo obdobje gasilstvo ni bilo samo pomoč ob požarih. Ta organizacija je krajanke povezovala tudi na vseh drugih področjih družbenega življenja. Tu se je družilo, zabavalo, gojila se je kultura in predvsem se je vzdrževala tradicija tesnega in nesebičnega medsebojnega sodelovanja.

V zgodovini so bili uspehi in padci, vendar prostovoljno gasilstvo je zdržalo vse te burne trenutke. Sedanji generaciji gasilcev prostovoljnega gasilskega društva Polica, ob vašem visokem jubileju 80. obletnici ustanovitve, iskreno čestitam k vsem preteklim uspehom in zmagam. Obenem pa želim, da bi to izjemno plemenito in narodno povezovalno dediščino zavzeto prenašali na mlade in na ta način širili povezanost, medsebojno zaupanje in prijateljstvo med krajanke.

Župan občine Grosuplje:
Janez Lesjak

80 LET OBSTOJA GASILSKEGA DRUŠTVA POLICA

Spoštovani gasilci Police in dragi vaščani, iskreno vam čestitam ob 80-letnici obstoja vašega gasilskega društva.

80 letnica ni samo pomemben jubilej, temveč je častljivo obdobje delovanja humane gasilske organizacije v vašem kraju. Utemeljitelji vašega društva so si zastavili zelo jasn cilj, da bodo za varnost kraja, domov in ljudi najbolj lahko poskrbeli le sami. Zavedali so se, da je zato potrebna organizacija, ki bo vključevala vse vaščane, ki so sposobni s svojim znanjem in požrtvovalnostjo pomagati drug drugemu. To pomeni stati ob strani v najtežjih trenutkih nesreče. Odločili so se za ustanovitev gasilskega društva. Zagotovo je botrovala tej odločitvi odgovornost in skrb za zelo široko območje pokrivanja in varovanja več vasi in gozdov.

S ponosom lahko tudi danes ugotovimo, da je bila odločitev prava, saj se je organizacija ohranila skozi vse težke trenutke do danes. Mnogo generacij je skozi ves ta čas moralo krepko zavihati rokave, da lahko danes rečemo, gasilcem na Polici je uspelo. Velikokrat je bilo težko premagati in uresničevati visoko zastavljene cilje. V zadnjem obdobju sem tudi sam s ponosom opazoval vašo prizadevnost in pripravljenost pri adaptaciji gasilskega doma. Že takoj v začetku je bilo jasno, da se podajate v zahteven projekt, ki terja veliko dela in sredstev. Toda trdna odločitev, da želite imeti lep, urejen gasilski dom, ki je postal ponos vasi, vseh gasilcev Polica in vsakega posameznika, ki je vtkan v mozaik dela, so se vaše sanje uresničile. Skupaj ste ugotovili, da vaše prostovoljne ure dela niso bile zaman, saj vašo vas krasi mogočen gasilski dom, ki je postal topel dom vseh gasilcev in vaščanov Police in okolice. Pridobili ste pomemben objekt, ki poleg gasilskih potreb služi tudi ostalim potrebam družabnega življenja v kraju. Veliko truda ste vložili tudi v ureditev okolice gasilskega doma, kar še dodatno obogati izgled stavbe.

Prav gotovo pa je poleg urejene stavbe in okolice potrebno veliko pozornosti posvetiti osnovnemu namenu gasilstva, biti strokovno in tehnično usposobljen za uspešno posredovanje ob požarih in drugih elementarnih nesrečah. Tudi na tem področju ste zelo aktivni, saj se redno udeležujete usposabljanj in izobraževanj ter tekmovanj, kjer je vključenih veliko mladih in žensk.

Vaše društvo je tudi redno zastopano pri požarih doma in širši okolici gasilske zveze. Torej imate močno tradicijo, ki vas bo zagotovo združevala še mnogo nadaljnjih let in bo v ponos tudi poznejšim rodovom.

Veliko prijateljstva in uspeha vam želim pri nadaljnjem delu vašega društva.

Predsednik GZ Grosuplje:
Andrej Bahovec

80 LET PGD POLICA

Spoštovani krajan, spoštovane gasilke in gasilci, davnega leta 1925 so se vaši predniki, smeli in modri možje odločili, da v takratnih skromnih razmerah ustanovijo gasilsko društvo in na ta način skrbijo za zaščito svojih domov in gospodarskih poslopij pred uničujočim ognjem. Zavedali so se, da z združenimi močmi in organiziranim delom lahko to opravijo mnogo bolj učinkovito kot pred tem.

Združeni v gasilsko društvo so pričeli z zbiranjem sredstev za opremo za gašenje, ki je bila potrebna za posredovanje ob požarih. To opremo je bilo seveda potrebno tudi primerno hraniti zato so zgradili gasilski dom, ki je dolga leta služil svojemu namenu. Poleg tega pa so se v domu odvijale tudi razne druge dejavnosti pomembne za življenje in razvoj kraja. Vaše PGD se je ves čas razvijalo in raslo.

Vaši predniki in kasneje tudi vi ste ves čas skrbeli za razvoj društva, za opremljanje z modernejšo opremo do nabave prvega gasilskega vozila. Vsa ta širitev je narekovala tudi širitev doma tako, da ste v sedemdesetih letih pristopili k gradnji novega gasilskega doma, ker stari ni več ustrezal vašim potrebam in zahtevam za učinkovito delovanje društva.

Hiter razvoj družbe je seveda narekoval tudi razvoj društva in tudi novi dom je postal preutesnjen za vaše obširno delovanje zato ste se v zadnjem desetletju lotili največjega zalogaja v zgodovini društva in pristopili k razširitvi in nadgradnji gasilskega doma. Zgradili ste moderen dom s prostori za hrambo vaše gasilne opreme in pridobili lepo in prostorno dvorano, ki služi za vaše druženje, za druženje krajanov ter vzgojno in kulturno dejavnost v vašem kraju. Vsi, ki ste sodelovali pri tem podvigu lahko s ponosom hodite mimo doma ali ga gledate od daleč in se spominjate vseh lepih pa tudi težkih trenutkov, ki ste jih preživeli ob tej gradnji. Premagali ste vse težave in ta markantni objekt se pne nad dolino. Vse, ki se peljejo po avtocesti pa opozarja, da tukaj živijo pridni in sposobni ljudje.

Poleg skrbi za materialni razvoj društva ste ves čas skrbeli tudi za kadrovske in strokovni razvoj društva. Iz vaših vrst izhaja veliko gasilskih častnikov in nižjih gasilskih častnikov, vzorno skrbite za vključevanje mladine v vaše društvo in ste po številu članov najmočnejše društvo v gasilski zvezi Grosuplje. Vaše ženske in moške ekipe so prisotne na vseh tekmovanjih v okviru GZ velikokrat pa ste se uvrščali tudi na regijska in državna tekmovanja.

V vseh teh letih ste opravili na tisoče prostovoljnih ur, ki so velikokrat zapisane še večkrat pa opravljene ne, da bi kdo to opazil. Nešteto ur je bilo opravljenih za strokovno vzgojo članov, da bi lahko uspešno posredovali. Koliko je bilo opravljenih ur za

vključevanje in vzgojo mladine, da ste lahko dosegli današnjo raven, ko s ponosom lahko praznujete 80 let obstoja društva. Ob tem jubileju se upravičeno ozirate na prehojeno pot in smelo delate načrte za prihodnost, ker ste zgradili trdne temelje za nadaljnje delovanje in razvoj.

Z vsem svojim delom ste pripomogli tudi k mozaiku razvoja gasilstva v občini pa tudi gasilstva v Republiki Sloveniji, ki vključuje preko 1400 PGD z več kot 120.000 člani povezanih v 113 gasilskih zvez in Gasilsko zvezo Slovenije.

Današnje vodstvo in aktivni člani društva s svojim delom dokazujete, da ste vredni zaupanja, ko nadaljujete delo svojih prednikov. Vaših uspehov sem še posebej vesel, ker moje korenine izvirajo iz teh krajev, kjer deluje vaše društvo. Tudi zaradi teh vezi je naše sodelovanje zasnovano na prijateljski ravni in se skupaj z vami veselim ob vašem praznovanju.

Izkoriščam to priliko, da vam čestitam za ves napredek v preteklih 80. letih in vam zaželim veliko uspehov pri delu v prihodnje v imenu predsedstva Gasilske zveze Slovenije in v svojem imenu.

Član predsedstva GZ Slovenije:
Božo Knez

Spoštovani jubilan!

Gasilska organizacija na Slovenskem se je po razpadu Avstro Ogrske monarhije, dne 29. oktobra 1918 in koncem prve svetovne vojne ter z ustanovitvijo Kraljevine Slovencev, Hrvatov in Srbov, dne 1. decembra 1918, močno spremenila.

Z navedenim so se ustvarile nove možnosti tudi za delovanje gasilcev na Slovenskem. Ideja enotnega in razširjenega gasilstva je bila močna zlasti v krogih nekdanje Slovenske deželne zveze prostovoljnih gasilskih društev na Kranjskem s Franom Barletom na čelu.

Že leta 1880 je Ignacij Merhar nastopil v Ljubljani na veliki gasilski svečanosti, kjer je svoji četi poveljeval slovensko in ne nemško. To se je zgodilo prvič v zgodovini slovenstva, da je nekdo na javnem kraju poveljeval ljudem v razumnem jeziku. Za to dejanje je bil tudi kaznovan, spomin pa ni zbledel in počasi ter vztrajno se je širilo poveljevanje v domačem jeziku širom Slovenije. Leta 1886 je bil izdan prvi slovenski »Vadnik«, kjer v uvodu zakliče: »Nemškega poveljevanja ne potrebujemo. Lepše se da poveljevati v našem domačem jeziku! Čemu bi se mučili slovenski gasilci z nerazumljivo nemščino, čemu bi slovensko poučevali, nemško pa ukazali storiti, ko nam tega ni treba !«

V tem času je živel in deloval še en pomemben človek z imenom Josip Turk, imenovan tudi »ata Turk«.

Tako smo imeli na Slovenskem v tem času tri velikane, ki so močno zaznamovali razvoj slovenskega gasilstva. Ignac Merhar, ki je prvi poveljeval v slovenskem jeziku, Fran Barle, ki je organizacijsko in strokovno začrtal pot slovenskega gasilstva in Josip Turk, ki je uspešno izpopolnil vodenje in organizacijo tako slovenskega kot tudi jugoslovanskega gasilstva.

V ta čas sovпада tudi ustanovitev Prostovoljnega gasilskega društva Polica, ko so se navedeni močje močno prizadevali za ustanovitev čim več gasilskih društev na območju Slovenije. Tako je Fran Barle na skupščini Jugoslovanske gasilske zveze, dne 12. julija 1925 poročal, da ima slovenska gasilska zveza že 502 gasilski društvi v 34 župah z 18.000 člani. Hitra rast gasilstva in številna nova društva pa so povzročali vedno večje organizacijske težave.

Vzdrževanje gasilskih društev po prvi svetovni vojni v Kraljevini SHS je bilo na osnovi starih avstrijskih predpisov. Podpore s strani oblasti so bile zelo majhne ali pa jih sploh ni bilo. Društev pa vsak dan več. Vse podpore gasilskim društvom so bile vredne toliko kot ena sama štirikolesna motorna brizgalna. Pa kljub takemu stanju so društva živel, gradila domove času in okolju primerne ter nabavljala nujno opremo. Tudi obdavčitve so

bile in na prošnje, da bi gasilska društva oprostili veseličnega davka, je bil izdan odlok ministra za finance, z dne 1. julija 1921, da se gasilska društva, ki se sama vzdržujejo, oproščajo davščin.

Težave so bile, za to so bili ustanovljeni tudi razni podporni skladi in gasilska samopomoč. Najbolj zanimivi so bili predlogi o gasilskem zdraviliškem domu, gasilski zavarovalnici in gasilski trgovini. Na skupščini gasilske zveze so imenovali odbor za zgraditev zdraviliškega doma v Rogaški Slatini. Do realizacije pa ni prišlo, ker je že leta 1929 nastopila gospodarska kriza, ki je zatrla sleherno misel o lastnem gasilskem zdraviliškem domu.

Še ena zanimivost iz teh časov. Ko je kralj Aleksander I., dne 15. julija 1933 potrdil in razglasil gasilski zakon, je imel močan odmev med ljudmi in tudi med gasilci. Zakon je ukinjal gasilska društva in namesto njih dovoljeval le gasilske čete. Ukinjena je bila tudi samostojnost gasilskih organizacij, ker je upravo Gasilske zveze Jugoslavije po zakonu imenoval minister, upravne in nadzorne odbore prostovoljnih gasilskih čet pa so potrjevale, po pooblastilu, novoizvoljene uprave gasilskih žup, okrajnih gasilskih zvez. Taka določila so izzvala številne spore med člani in zaradi teh političnih sporov je iz gasilske župe sreza Litija izstopilo 19 članov, med njimi trije iz Prostovoljnega gasilskega društva Polica.

In že prihaja obdobje priprav na drugo svetovno vojno. V reviji »Gasilec«, glasilo Dravske gasilske zveze, v katerem izhaja tudi priloga z naslovom »Vestnik obrembe«. Za zaščito civilnega prebivalstva pred sovražnimi napadi se uporablja kot učni pripomoček tako za člane kot za ostalo prebivalstvo.

Na priporočilo Gasilske zveze Dravske banovine je bil v decembru, leta 1938, organiziran pri Gasilski četi v Šmarju pri Ljubljani, danes PGD Šmarje Sap, samarijanski tečaj, ki je trajal 5 mesecev pod vodstvom g. dr. Podkoritnika iz Grosupljega. Dne 23. aprila 1939 se je sestala komisija v smislu gasilskih predpisov o strokovni izobrazbi gasilcev za samarijanska opravila v času vojne.

V času druge svetovne vojne je prostovoljno gasilstvo močno nazadovalo. Oprema je bila uničena ali pa odvzeta. Članstvo je odšlo na vse strani, bili pa so posamezniki, ki so ohranili marsikateri kos opreme in ga po osvoboditvi zopet vrnili v gasilski dom, če je še služil namenu ali pa na določeno mesto, kjer se je zopet obnavljala oprema in orodje za ponovno delovanje gasilske organizacije.

Od konca vojne 1945 do 1948 je gasilstvo spadalo pod resor Ministrstva za notranje zadeve. In tudi od tu je bilo v okviru možnosti sofinancirano gasilstvo.

Leta 1948 je bil prvi Kongres Gasilske zveze Slovenije. Za predsednika zveze je bil izvoljen Matevž Hace. Gasilstvo se financira iz državnega proračuna vse do leta 1976.

Z izdajo zakona o SIS za varstvo pred požari, od leta 1976 do 1990 je bil najlepši in najbogatejši čas razvoja na vseh področjih za slovensko gasilstvo.

V tem času je tudi naš jubilar, to je Prostovoljno gasilsko društvo Polica zgradilo nov gasilski dom, nabavilo gasilska vozila in mnogo opreme in orodja, da je postala sodobna gasilska organizacija po evropskih merilih.

V času mojega vodenja gasilske organizacije v občini Grosuplje so bili posamezniki, ki so zaslužni, da se izpišejo njihova imena, ker je na njihovih ramenih slonelo delo in odgovornost za uresničitev postavljenih nalog. To so bili: Kastelic Jože, Knep Martin, Kralj Rudolf, Vrhovec Franc, Zupančič Franc, Skubic Vinko in drugi.

Ponosen sem na vas, spoštovane gasilke in gasilci PGD Polica, da sem v tem času živel in delal ter soustvarjal z vami vse, kar služi za humana dejanja vsakomur, ki je v določenem času pomoči najbolj potreben.

Za konec pa naj zapišem še resnico: Gasilca ne moreš kupiti z nobenim denarjem, za humano delo mora biti rojen. Biti mora pošten, dober in delaven, ne sme po poznati pohlepnosti in škodoželjnosti. In to poliški gasilci so.

V Stični, dne 16. maja 2005

Predsednik GZ Ivančna Gorica
ter dolgoletni predsednik ObGZ Grosuplje
Lojze Ljubič, VGČ II. st.

80 let PGD Polica

Biti gasilec pomeni biti pripravljen noč in dan pomagati sočloveku v stiski, žrtvovati svoj prosti čas in nemalokrat tudi izpostaviti lastno varnost za dobrobit drugih. Naj bo požar, poplava, naravna ali druga nesreča, vedno lahko računamo nanj. Njegovo humanitarno poslanstvo ima pomembno vlogo v kraju samem kakor tudi širši družbeni skupnosti.

Poliški gasilci povezujejo 15 vasi naše krajevne skupnosti, hkrati se odpirajo navzven k sosednjim društvom. Nenehno skrbijo za podmladek in za uspešen razvoj celotnega društva. V zadnjem času je njihovo delovanje izrazito tudi na kulturnem področju, saj jim lepo urejena dvorana omogoča organizacijo oziroma sodelovanje pri najrazličnejših prireditvah. Sodelovanje s krajevno skupnostjo je bilo vedno dobro. Znali smo si prisluhniti in uresničiti skupne cilje.

Ob tej priložnosti se zahvaljujem vsem krajanom in krajanke, ki s prostovoljnimi deli, moralno in finančno podpirate razvoj gasilstva na Polici. Zahvaljujem se tudi občini Grosuplje in županu g. Janezu Lesjaku za podporo pri uresničevanju posameznih projektov.

Ob jubileju 80 let gasilstva na Polici izrekam iskrene čestitke.

Predsednik KS Polica
Andrej Ferjan